

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Traducere neoficială a variantei engleze a hotărârii,
efectuată de organizația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”*

SECȚIA A TREIA

CAUZA SHOLOKHOV c. ARMENIEI și REPUBLICII MOLDOVA

(Cererea nr. 40358/05)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

31 iulie 2012

Această hotărâre va deveni definitivă în modul stabilit de articolul 44 § 2 al Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Sholokhov c. Armeniei și Republicii Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Treia), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Josep Casadevall, *Președinte*,

Alvina Gyulumyan,

Ján Šikuta,

Ineta Ziemele,

Luis López Guerra,

Nona Tsotsoria,

Kristina Pardalos, *judcători*,

și Santiago Quesada, *Grefier al Secției*,

Deliberând la 26 iunie 2012 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 40358/05) depusă împotriva Republicii Armenia și Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Valentin Sholokhov („reclamantul”), la 16 octombrie 2005.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl S. Corceac, avocat din Chișinău. Guvernul Armeniei a fost reprezentat de către Agentul său, dl G. Kostanyan, reprezentantul Republicii Armenia la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Grosu, reprezentantul Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

3. Reclamantul a pretins, *inter alia*, că în urma refuzului instanțelor judecătorești din Armenia de a recunoaște și a executa hotărârea judecătorească definitivă din 27 martie 2003 pronunțată în favoarea sa, au fost încălcate drepturile sale, garantate de articolul 6 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. La 11 decembrie 2008, cererea a fost comunicată Guvernelor Armeniei și Republicii Moldova. De asemenea, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia (articolul 29 § 1 al Convenției). Ca urmare a demisiei d-lui Mihai Poalelungi, judecător ales din partea Republicii Moldova (articolul 6 al Regulamentului Curții), președintele Camerei l-a numit pe dl Ján Šikuta în calitate de judecător *ad-hoc* (articolul 26 § 4 al Convenției și articolul 29 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul s-a născut în anul 1945 și locuiește în Chișinău.

A. Contextul cauzei

5. În mai 1971, reclamantul, care locuia în Erevan în acea perioadă, a suferit un accident, și anume o fractură a coloanei vertebrale, la locul său de muncă de la Fabrica de Carne din Erevan, o întreprindere de stat. El a fost declarat invalid de gradul I, care avea nevoie de îngrijiri constante, și i s-a acordat o indemnizație de invaliditate lunară.

6. La 25 februarie 1972, administrația Fabricii de Carne a recunoscut vinovăția sa pentru accident și s-a obligat să plătească reclamantului o indemnizație lunară pe viață, echivalentă cu diferența între indemnizația de invaliditate și salariul mediu.

B. Primul și cel de-al doilea set de proceduri inițiate de către reclamant

7. La o dată necunoscută, reclamantul, care se pare că la acea dată se mutase în RSS Moldova, a inițiat proceduri judiciare în instanțele naționale împotriva Fabricii de Carne, solicitând plata despăgubirilor.

8. La 20 noiembrie 1973, Judecătoria Leninskiy din Chișinău a obligat Fabrica de Carne să-i plătească costurile de îngrijire, și anume: suma unică de 1,375 ruble și 62.50 ruble lunar pentru perioada dintre 29 octombrie 1973 și 20 august 1975, cea din urmă fiind data la care reclamantul trebuia să treacă examenul medical de incapacitate de rutină. La 16 ianuarie 1974, completul civil al Curții Supreme al RSS Moldova a modificat această hotărâre și a micșorat sumele acordate la 882 ruble și, respectiv, 40 ruble.

9. La o dată nespecificată, se pare că reclamantului i-a fost acordat gradul de invaliditate pe viață, cu pierderea capacității de muncă 100%. De asemenea, se pare că Fabrica a continuat în mod voluntar să aloce sumele lunare în favoarea reclamantului și după august 1975.

10. La o dată nespecificată la sfârșitul anilor 1980, reclamantul a inițiat proceduri judiciare împotriva Fabricii de Carne, solicitând rambursarea costurilor suplimentare legate de îngrijirea sa medicală și alimentația suplimentară.

11. La 15 ianuarie 1988, Judecătoria Ordzhonikidzenskiy din Erevan a admis pretențiile reclamantului și a dispus încasarea de la Fabrica de Carne a unei sume unice de 5,430 ruble pentru costurile legate de îngrijirea medicală suplimentară în perioada anilor 1971 – 1986, a unei sume unice de

400 ruble pentru perioada între noiembrie 1986 și iunie 1987 și a unei sume unice de 4,655 ruble pentru costurile legate de alimentația suplimentară în perioada octombrie 1971 și iunie 1987 (în continuare “hotărârea din anul 1988”). De asemenea, de la data pronunțării acestei hotărâri, Judecătoria a dispus încasarea de la Fabrica de Carne în favoarea reclamantului a unei sume lunare de 119.63 ruble pentru îngrijiri medicale suplimentare și costuri legate de alimentația suplimentară.

12. Această hotărâre nu a fost atacată și a devenit definitivă.

13. Se pare că, începând cu 1 ianuarie 1992, fabrica a stopat plata sumelor lunare în favoarea reclamantului.

14. La 14 iunie 1995, Fabrica de Carne din Erevan, care la acea dată a fost redenumită în “Urartu Production Unit”, a fost reorganizată în noua persoană juridică, și anume Urartu Production Unit Meat Factory of Yerevan Open Joint-Stock Company (în continuare Urartu OJSC) și a fost ulterior privatizată. Potrivit Statutului companiei, Urartu OJSC a devenit succesorul de drept al Urartu Production Unit.

15. Printr-o scrisoare din 26 iulie 1995, directorul general al Urartu OJSC, R.D., a informat Societatea Persoanelor cu Dezabilități din Moldova că fabrica avea probleme financiare și nu mai putea efectua plățile în contul reclamantului. Directorul general s-a angajat însă să reia plățile în ciuda acestor probleme.

16. La 14 ianuarie 1997, în baza dispozițiilor Legii privind insolvabilitatea întreprinderilor și a antreprenorilor privați, Judecătoria Erebuni din Erevan a declarat insolvabilitatea companiei Urartu OJSC. La 28 aprilie 1997, compania a fost vândută unei persoane fizice în cadrul unei licitații. La 12 mai și, respectiv, 2 iunie 1997, Judecătoria de sector a declarat persoana respectivă drept noul proprietar al Urartu OJSC și a încheiat procedura de insolvabilitate prin scutirea companiei datornice de la plata datoriilor sale. De asemenea, Urartu OJSC a adoptat un nou statut, potrivit căruia noua companie nu era considerată drept succesor legal al vreunei alte companii și nu era responsabilă pentru datoriile vreunei alte companii.

17. Printr-o scrisoare din 13 aprilie 2001, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (MJM) a informat Ministerul Justiției al Armeniei (MJA) despre pretențiile reclamantului privind neexecutarea hotărârii din anul 1988. Referindu-se asupra faptului că Urartu OJSC avea dificultăți financiare, MJM a atras atenția asupra articolului 7 al Acordului privind recunoașterea reciprocă a drepturilor la repararea prejudiciului cauzat lucrătorilor în urma unei mutilări, boli profesionale sau a altei vătămări a sănătății legate de executarea de către ei a obligațiilor de serviciu, semnat la Moscova la 9 septembrie 1994 (“Acordul de la Moscova”) și a cerut MJA să-l informeze despre rezultatul sesizării sale.

18. Printr-o scrisoare din 25 iunie 2001, MJA a informat MJM că, în cazul în care reclamantul va prezenta toate documentele corect completate,

acesta le va trimite instanței judecătorești relevante pentru a asigura executarea hotărârii în cauză în modul prevăzut de acordurile semnate în cadrul Comunității Statelor Independente (CSI).

19. La 19 noiembrie 2001, reclamantul s-a adresat cu o scrisoare la MJM în care el s-a plâns, *inter alia*, de neexecutarea hotărârii din anul 1988 și a cerut plata sumelor restante și reluarea plăților lunare.

20. Printr-o scrisoare din 7 decembrie 2001, MJM a transmis scrisoarea reclamantului către MJA.

21. La o dată nespecificată, reclamantul s-a adresat cu o scrisoare la MJA, și l-a informat că răspunsul acestuia privind prezentarea documentelor corect completate a fost probabil o neînțelegere, deoarece plângerile reclamantului se refereau la neexecutarea unei hotărâri pronunțate de instanțele judecătorești din Armenia, și nu la o hotărâre pronunțată de instanțe străine.

22. La 2 august 2002, MJM s-a adresat cu o scrisoare similară la MJA și a anexat copia hotărârii din anul 1988, declarând că toate documentele relevante privind executarea se aflau la autoritățile din Armenia.

23. Printr-o scrisoare din 20 septembrie 2002, MJA a informat MJM că acesta s-a adresat la Judecătoria Erebuni și Nubarashen din Erevan cu o sesizare privind motivele neexecutării hotărârii din anul 1988.

24. Printr-o scrisoare din 21 noiembrie 2002, MJA a informat MJM că, la 14 ianuarie 1997, Urartu OJSC a fost declarată insolubilă, a fost vândută unei persoane terțe la o licitație, și că aceasta nu era considerată drept succesoarea legală a companiei și respectiv nu era responsabilă pentru datoriile companiei.

25. La o dată nespecificată, reclamantul s-a adresat cu o scrisoare la Procurorul General al Armeniei și MJA, declarând că răspunsul de mai sus venea în contradicție cu articolul 7 al Acordului de la Moscova, care trebuia aplicat în cauza sa în situația lichidării Urartu OJSC.

26. La o dată nespecificată, reclamantul s-a adresat cu o scrisoare la MJA, susținând că compania Urartu OJSC nu putea fi considerată lichidată și că, în orice caz, trebuia aplicat articolul 7 al Acordului de la Moscova. În aceeași perioadă, el s-a adresat cu o scrisoare și la MJM, în care s-a plâns de incapacitatea acestuia de a reacționa la nerespectarea de către autoritățile armene a articolului 7 al Convenției, în temeiul articolelor 10 și 11 ale Acordului de la Moscova.

27. Se pare că reclamantul a continuat să depună plângerile sale în privința neexecutării hotărârii din anul 1988 la numeroase autorități. Printr-o scrisoare din 3 aprilie 2006, în răspuns la plângerea reclamantului adresată Parlamentului rus, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Armeniei l-a informat că, potrivit paragrafului 16 al dispoziției Guvernului nr. 576 din 15 noiembrie 1992, care nu mai era în vigoare din 26 august 2004, în cazul insolvenței unei companii, prejudiciul trebuia despăgubit de către organele de asistență socială din fondurile alocate din bugetul statului.

Astfel, reclamantul putea să solicite plata acestor compensații de la organele competente, însă el nu a făcut acest lucru. Prin urmare, pretenția formulată de către reclamant în plângerea sa nu ține de competența organelor administrative. Reclamantului i s-a recomandat să se adreseze cu cerere în instanța de judecată.

C. Al treilea set de proceduri inițiat de către reclamant

28. La o dată nespecificată, reclamantul a inițiat proceduri judiciare în Republica Moldova, împotriva Urartu OJSC, în cadrul cărora el a pretins că cel din urmă a stopat să-i plătească sumele datorate la 1 ianuarie 1992, solicitând încasarea prejudiciului suplimentar cauzat de (a) costurile medicamentelor, (b) costurile prosteticilor și a scaunului pe roțile odată la cinci ani, (c) costurile serviciilor de îngrijire la domiciliu, (d) costurile tratamentului sanitar și tratamentului de sănătate la stațiune, inclusiv cuponul și costurile de călătorie pentru el și o persoană care îl acompaniază, (e) costurile lenjeriei de pat, (f) costurile legate de procurarea unui automobil, reparațiile majore ale acestuia și combustibil, (g) costurile de fizioterapie, masaj, închirierea de echipament și onorariu pentru plata instructorului și a maserului, și (h) costurile legate de procurarea de locuință și de menținere a acesteia. Costurile indicate la punctele (a)-(g) erau solicitate pentru perioada între ianuarie 1992 și decembrie 2001. Reclamantul a declarat că el a formulat pretențiile de mai sus administrației de la Urartu OJS, însă a fost refuzat.

29. La 27 martie 2003, Judecătoria Ciocana din Chișinău a recunoscut că Urartu OJSC era succesorul legal al Fabricii de Carne din Erevan, a admis cerințele reclamantului formulate în punctele (a)-(g), dispunând încasarea sumei totale de 17,884 dolari SUA, și a respins pretenția acestuia formulată în punctul (h) (în continuare “hotărârea din 2003”). Această hotărâre era cu drept de apel în termen de 15 zile de la pronunțarea sa.

30. La o dată nespecificată, reclamantul a depus apel, solicitând admiterea în întregime a cerințelor sale.

31. La 21 iulie 2003, dl R.D. a depus de asemenea cererea de apel în capacitatea sa de director general al companiei.

32. La 22 octombrie 2003, în calitatea sa de instanță finală, completul civil de la Curtea de Apel Chișinău a lăsat în vigoare hotărârea din anul 2003.

33. Se pare că între timp reclamantul a solicitat, prin intermediul MJM, recunoașterea și executarea hotărârii din anul 2003 pe teritoriul Armeniei, în conformitate cu Convenția privind asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală semnată la Minsk la 22 ianuarie 1993 (“Convenția de la Minsk”). De asemenea, se pare că la 1 septembrie 2003, MJM a transmis cererea reclamantului în adresa MJA, împreună cu toate documentele necesare.

34. Printr-o scrisoare din 20 ianuarie 2004, MJA a informat reclamantul că cererea acestuia privind recunoașterea și executarea hotărârii din anul 2003 a fost expediată instanței competente din Armenia.

35. La 04 martie 2004, o instanță judecătorească Erebuni și Nubarashen din Erevan a admis cererea reclamantului privind recunoașterea hotărârii din anul 2003 și a dispus executarea acesteia.

36. La o dată nespecificată, dl R.D. a depus apel împotriva acestei decizii.

37. La 23 aprilie 2004, Curtea de Apel a Armeniei a respins cererea reclamantului. În acest sens, Curtea de Apel a menționat că, prin hotărârea din anul 1988, reclamantul a primit dreptul de a încasa lunar plăți pentru îngrijirea medicală și alimentația sa suplimentară, și a citat articolul 55 (c) al Convenției de la Minsk.

38. La o dată nespecificată, reclamantul a depus cererea de recurs, în care el a susținut că obiectul procedurilor din anul 1988 și din anul 2003 era diferit și că, în orice caz, pârâtul a încetat să mai plătească sumele cuvenite încă la 1 ianuarie 1992.

39. La 17 septembrie 2004, Curtea de Casație a respins cererea de recurs înaintată de reclamant ca neîntemeiată, menținând decizia Curții de Apel de drept civil. Reclamantul a primit o copie a acestei decizii la o dată nespecificată după 19 aprilie 2005.

40. La 22 noiembrie 2007, MJM a expediat o scrisoare la MJA solicitând să afle poziția oficială a autorităților armene privind interpretarea și aplicarea Acordului de la Moscova în cauza reclamantului și posibilitatea unei examinări obiective a chestiunii ce ține de executarea hotărârii din anul 2003 de către instanța de judecată din Armenia. Nu este clar dacă a existat vreun răspuns la această scrisoare din partea MJA.

II. DREPTUL INTERN ȘI INTERNAȚIONAL RELEVANT

A. Constituția Armeniei din 1995 (în urma modificărilor introduse la 27 noiembrie 2005 care au intrat în vigoare la 6 decembrie 2005)

41. Potrivit articolului 6 al Convenției, acordurile internaționale sunt o parte integrală a sistemului legal al Armeniei.

B. Acordul de la Moscova (în vigoare pentru Republica Moldova și Armenia din 7 și, respectiv, 27 octombrie 1995)

42. Prevederile relevante ale Acordului de la Moscova sunt următoarele:

Articolul 1

“Acest Acord se referă la întreprinderile, agențiile și organizațiile Părților Contractante (inclusiv cele din fosta URSS) indiferent de forma lor de proprietate (în continuare, întreprinderile).

Plata compensațiilor pentru prejudiciul cauzat lucrătorilor în urma unei mutilări, boli profesionale sau a altei vătămări a sănătății legate de executarea de către ei a obligațiilor de serviciu (în continuare, compensația pentru prejudiciu) este efectuată lucrătorilor care au lucrat anterior la întreprindere, în cazul decesului lor – persoanelor care au dreptul la compensație pentru prejudiciu, și care sunt cetățeni și rezidenți permanenți în oricare din Părțile Contractante. ...”

Articolul 2

“Plata compensațiilor pentru prejudiciul cauzat lucrătorilor în urma unei mutilări, boli profesionale sau a altei vătămări a sănătății (inclusiv în cauzele în care pierderea capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă legat de executarea de către lucrător a obligațiilor de serviciu are loc după mutarea persoanei vătămate pe teritoriul altei Părți Contractante) sau decesului este efectuată de către angajatul Părții Contractante ale cărei legi erau aplicabile lucrătorului la momentul mutilării, sau a altei vătămări a sănătății sau decesului.

Angajatul responsabil de cauzarea prejudiciului plătește compensații în conformitate cu legislația națională.”

Articolul 7

“În cazul lichidării întreprinderii responsabile de prejudiciul cauzat unui lucrător și în lipsa unui succesor legal, Partea Contractantă pe teritoriul căreia a fost lichidată întreprinderea garantează plata compensației pentru prejudiciul cauzat lucrătorilor în conformitate cu legislația națională.”

Articolul 8

“O instanță judecătorească a Părții Contractante pe teritoriul căreia a avut loc acțiunea care impune răspunderea pentru prejudiciul cauzat, sau o instanță a Părții Contractante pe teritoriul căreia domiciliază persoanele care au dreptul la compensație pentru prejudiciul cauzat are jurisdicție asupra cazurilor prevăzute în prezentul Acord.”

Articolul 10

“Litigiile legate de interpretarea sau aplicarea acestui Acord se soluționează prin intermediul negocierilor între Părțile Contractante implicate și a altor mijloace general acceptabile, inclusiv prin intermediul comisiilor de conciliere create la cererea uneia dintre Părțile Contractante.”

Articolul 11

“Chestiunile care nu sunt reglementate de prezentul Acord, inclusiv cele care se referă la aplicarea acestuia, se examinează de către autoritățile competente ale Părților Contractante.”

C. Convenția de la Minsk (în vigoare în Armenia și Republica Moldova de la 21 decembrie 1994 și, respectiv, 26 martie 1996)

43. Prevederile relevante ale Părții a III-a a Convenției de la Minsk, întitulate “Recunoașterea și Executarea Hotărârilor”, sunt următoarele:

Articolul 51: Recunoașterea și executarea hotărârilor

“Fiecare Parte Contractantă, în condițiile prevăzute de prezenta Convenție, recunoaște și execută următoarele hotărâri, emise pe teritoriile altor Părți Contractante: a) hotărârile instituțiilor de justiție în cauzele civile și familiale...”

Articolul 53: Cererea de încuviințare a executării silite a hotărârii

“1) Cererea de încuviințare a executării silite a hotărârii se prezintă în instanța de judecată competentă a Părții Contractante, unde urmează a fi executată hotărârea. Ea poate fi depusă și în instanța de judecată, care a emis hotărârea în cauza examinată în prima instanță. Această instanță de judecată remite cererea instanței de judecată competente să emită hotărârea în baza cererii...”

Articolul 54: Ordinea de recunoaștere și executare silită a hotărârilor

“1) Cererile de recunoaștere și de încuviințare a executării silite a hotărârilor, prevăzute în articolul 51, se examinează în instanțele de judecată ale Părții Contractante, pe teritoriul căreia urmează a fi executată silit.

2) Instanța de judecată, care examinează cererile de recunoaștere și de încuviințare a executării silite a hotărârii, se limitează la stabilirea faptului respectării condițiilor prevăzute de prezenta Convenție. În caz dacă condițiile au fost respectate, instanța de judecată emite hotărârea privind executarea silită...”

Articolul 55: Refuzul de a recunoaște și executa hotărârile

“Recunoașterea și încuviințarea executării silite ... pot fi refuzate în caz dacă: ... c) în cauza, care implică aceleași părți, același obiect și același temei, pe teritoriul Părții Contractante, unde urmează a fi recunoscută sau executată hotărârea, s-a pronunțat anterior și a intrat în vigoare o hotărâre...”

D. Legea Republicii Armenia privind insolvabilitatea întreprinderilor și a antreprenorilor privați (în vigoare din 18 iunie 1995 până la 1 martie 1997)

44. Articolul 17 împuternicește instanța de judecată să declare debitorul insolvabil.

45. Articolul 30 § 1 prevede că instanța trebuie să decidă scoaterea la licitație a entității debitoare insolvabile. Potrivit sub-paragrafului 4 al aceluiași articol, cumpărătorul unei entități insolvabile nu trebuie să fie responsabil pentru datoriile acesteia.

46. Articolul 34 prevede că la finisarea examinării judiciare a unei cauze de insolvabilitate, instanța trebuie să scutească debitorul de la plata

datoriilor existente și inițierea procedurilor judiciare ulterioare împotriva debitorului în vederea recuperării acestor datorii trebuie să fie interzisă.

E. Dispoziția Guvernului Armeniei nr. 576 din 15 noiembrie 1992

47. Potrivit paragrafului 16 al dispoziției, care a fost abrogată la 26 august 2004, în cazul finisării activităților unei companii ca urmare a lichidării sau restructurării acesteia, prejudiciul cauzat unui lucrător ca urmare a unei boli profesionale trebuie despăgubit de către succesorul legal al companiei, și, în cazul absenței acestuia, de către organele de asistență socială din fondurile alocate din bugetul de stat.

ÎN DREPT

I. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

48. Reclamantul s-a plâns de omisiunea autorităților din Armenia și Republica Moldova de a executa hotărârea din anul 1988, și de omisiunea autorităților din Armenia de a executa hotărârea din anul 2003, ambele pronunțate în favoarea reclamantului. El s-a bazat pe articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, care, în partea lor relevantă, prevăd următoarele:

Articolul 6

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”

Articolul 1 al Protocolul nr. 1

“Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului Statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor..”

A. Admisibilitatea

1. Neexecutarea hotărârii din 15 ianuarie 1988

(a) Sfera de aplicare a plângerii

49. Prin hotărârea judecătorească din anul 1988, reclamantului i-au fost acordate trei sume unice bănești, precum și sume lunare pentru îngrijirea medicală suplimentară și necesitățile alimentare suplimentare. Cu toate acestea, unica pretenție formulată de către reclamant la depunerea acestei plângeri și a declarațiilor ulterioare s-a referit la neplata din 1 ianuarie 1992 a sumelor lunare pentru îngrijirea medicală suplimentară și necesitățile alimentare suplimentare. Prin urmare, Curtea va examina această pretenție doar în partea ce se referă la neplata sumelor bănești lunare.

(b) Plângerea în privința Armeniei

50. Guvernul Armeniei a pretins că reclamantul nu a epuizat toate căile interne de recurs în privința acestei plângeri, deoarece el nu a instituit nici o procedură în fața instanțelor din Armenia sau a celor din Republica Moldova privind neexecutarea hotărârii din anul 1988.

51. Reclamantul nu a prezentat argumente în această privință.

52. Curtea consideră că nu este necesar de a examina obiecția Guvernului Armeniei privind neexecutare, deoarece această pretenție este, în orice caz, inadmisibilă din următoarele motive.

53. Printr-o decizie definitivă a instanței judecătorești din 15 ianuarie 1988 pe marginea acestei cauze, fostul angajator al reclamantului, Fabrica de Carne Erevan, a fost obligat să-i plătească lunar despăgubiri ca urmare a vătămării care i-a fost cauzată la locul de muncă. Cu toate acestea, la 2 iunie 1997, odată cu încheierea procedurii de insolabilitate și vânzarea Urartu OJSC, succesorul legal al Fabricii de Carne Erevan, compania a fost scutită de plata datoriilor sale, care includeau de asemenea angajamentele asumate față de reclamant (a se vedea paragraful 17 de mai sus). Prin urmare, rezultă că începând cu 2 iunie 1997, în temeiul legislației armene nu mai exista nici o obligație de a plăti reclamantului sumele lunare, ce i-au fost acordate prin hotărârea din anul 1988.

54. În această privință, Curtea reiterează că, în conformitate cu regulile general recunoscute ale dreptului internațional pentru fiecare Parte Contractantă, Convenția se referă doar la faptele ce au avut loc după intrarea acesteia în vigoare pentru Partea Contractantă respectivă (a se vedea, e.g., *Jovanović v. Croatia* (dec.), nr. 59109/00, ECHR 2002-III).

55. Curtea notează că Convenția și Protocolul nr. 1 la Convenția a intrat în vigoare pentru Armenia la 26 aprilie 2002. Prin urmare, la momentul intrării în vigoare a Convenției pentru Armenia, nici Urartu OJSC și nici autoritățile armene nu aveau obligația în baza legislației naționale de a încasa plățile compensatorii în favoarea reclamantului în temeiul hotărârii

din anul 1988. Prin urmare, Curtea nu este competentă să examineze această plângere, deoarece ea se referă la dreptul reclamantului de a primi plățile în cadrul acestei cauze și astfel se referă la evenimentele care s-au consumat înainte de intrarea în vigoare a Convenției pentru Armenia.

56. Mai mult, pentru a afla dacă autoritățile armene sunt responsabile de neexecutarea hotărârii din anul 1988 în baza articolului 7 al Acordului de la Moscova și paragraful 16 al Dispoziției Guvernului nr. 576, este necesar de determinat faptul dacă declararea insolvenței companiei Urartu OJSC și vânzarea acesteia unei alte persoane a însemnat lichidarea *de facto* a acesteia. Cu toate acestea, Curtea nu poate să examineze procedura de insolvență în această cauză, deoarece aceasta a fost încheiată în anul 1997 și astfel nu ține *ratione temporis* de competența Curții.

57. Prin urmare, această plângere este incompatibilă *ratione temporis* cu prevederile Convenției, în sensul articolului 35 § 3 al Convenției, și trebuie respinsă în conformitate cu articolul 35 § 4 al Convenției.

(c) Plângerea în privința Republicii Moldova

58. Guvernul Republicii Moldova a declarat că această plângere este incompatibilă *ratione loci* și *ratione personae* în privința Republicii Moldova. În această privință, el a susținut că accidentul de muncă al reclamantului a avut loc pe teritoriul Armeniei; hotărârea împotriva Fabricii de Carne din Erevan a fost pronunțată de către o instanță de judecată din Armenia și, prin urmare, aceasta trebuia executată de către autoritățile din Armenia pe teritoriul acesteia.

59. Reclamantul a declarat că Guvernul Republicii Moldova nu a întreprins acțiuni eficiente în vederea executării hotărârii din anul 1988, cu toate că acesta cunoștea faptul că începând cu luna ianuarie 1992, debitorul Urartu OSJC a încetat să-i mai plătească sumele cuvenite.

60. Curtea observă că această cauză se referă la neexecutarea unei hotărâri pronunțate de o instanță din Armenia în privința unei întreprinderi aflate în Armenia (a se compara, *Racu v. Moldova* (dec.), nr. 13136/07, 1 iulie 2008). Faptul că reclamantul, în calitate sa de beneficiar al hotărârii din anul 1988, este un cetățean al Republicii Moldova nu este suficient pentru responsabilizarea autorităților Republicii Moldova pentru neexecutarea acesteia. În această privință, trebuie de notat că reclamantul a omis să specifice în ce mod anume și în care bază legală autoritățile moldovenești erau obligate să acționeze și nu au acționat. În baza celor de mai sus, Curtea consideră că autoritățile Republicii Moldova nu pot fi considerate responsabile pentru neexecutarea hotărârii din anul 1988.

61. Prin urmare, această plângere este incompatibilă *ratione personae* cu prevederile Convenției, în sensul articolului 35 § 3 al Convenției, și trebuie respinsă în conformitate cu articolul 35 § 4.

2. Neexecutarea hotărârii din 27 martie 2003

62. Curtea observă că această plângere nu este vădit nefondată în sensul articolului 35 § 3 al Convenției. Prin urmare, ea notează că aceasta nu este inadmisibilă sub nici un alt temei. Prin urmare, aceasta trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

1. Argumentele părților

63. Guvernul Armeniei a declarat că refuzul de a satisface cererea reclamantului privind recunoașterea și executarea hotărârii din anul 2003 nu a încălcat drepturile reclamantului în temeiul Convenției. În special, acesta a pretins că obiectul hotărârii din anul 2003 era identic cu cel al hotărârii din anul 1988 și, prin urmare, un asemenea refuz era legitim în conformitate cu articolul 55 (c) al Convenției de la Minsk și alte norme juridice naționale. În această privință, Guvernul Armeniei a pretins că prevederea de mai sus din Convenție de la Minsk a fost o manifestare a principiului *res judicata* condițiile căruia se aplică în această cauză, deoarece, deja înainte de hotărârea din anul 2003, a existat deja o decizie definitivă pronunțată în privința acelorași părți, pe aceleași temeuri și având același obiect.

64. Reclamantul a susținut că obiectul hotărârii din anul 1988 și a celei din anul 2003 era diferit. În special, prin hotărârea din anul 1988 reclamantului i-au fost acordate sume lunare doar pentru îngrijirea medicală și alimentația suplimentară, în timp ce prin hotărârea din anul 2003, Urartu OJSC a fost obligat să-i plătească 17,884 dolari SUA pentru costurile legate de medicamente, protetice, serviciile la domiciliu, tratament de stațiune, lenjeria de pat, un automobil, reparațiile majore ale acestuia și combustibil, precum și costurile serviciilor de masaj.

2. Aprecierea Curții

(a) Articolul 6 § 1 al Convenției

65. Curtea reamintește că executarea unei hotărâri judecătorești pronunțată de orice instanță trebuie privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby v. Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, § 40, *Reports of Judgments and Decisions*, 1997-II). În afara de aceasta, atunci când drepturile și obligațiile civile sunt periclitate, articolul 6 se aplică atât executării hotărârilor definitive pronunțate la nivel național, cât și a hotărârilor străine (a se vedea *McDonald v. France* (dec.), nr.18648/04, 29 aprilie 2008).

66. Curtea reiterează în continuare că deciziile instanțelor de judecată trebuie să fie bine motivate. Articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanțele să-și motiveze deciziile, însă acesta nu poate fi interpretat ca impunând

instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Hirvisaari v. Finland*, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001). Întinderea obligației de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija v. Spain* și *Hiro Balani v. Spain*, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și respectiv § 27; și *Fomin v. Moldova*, nr. 36755/06, § 24, 11 octombrie 2011).

67. Întorcându-ne la circumstanțele acestei cauze, Curtea observă că, prin hotărârea definitivă din 27 martie 2003, Judecătoria Ciocana a admis pretenția reclamantului formulată împotriva Urartu OSJC și i-a acordat o sumă unică de 17,884 dolari SUA. Potrivit prevederilor Convenției de la Minsk, hotărârea din anul 2003 pronunțată la cererea *exequatur* trebuia să fie recunoscută și executată de autoritățile din Armenia. O cerere în acest sens a fost depusă de către reclamant la 1 septembrie 2003 la MJA, prin intermediul MJM (a se vedea paragraful 34 de mai sus). La 4 martie 2004, Judecătoria Erebuni și Nubarashen din Erevan a admis această cerere. Cu toate acestea, la 23 aprilie 2004, Curtea de Apel a reexaminat cererea și a respins-o. În acest sens, Curtea s-a referit la hotărârea din anul 1988 și a citat articolul 55 (c) al Convenției de la Minsk, indicând că o hotărâre definitivă a fost deja pronunțată, și anume hotărârea din anul 1988, cu implicarea acelorași părți, acelorași temeuri și aceluiasi obiect (a se vedea paragraful 38 de mai sus).

68. Curtea observă în acest sens că, deși principiul pe care s-a bazat instanța atunci când a respins cererea reclamantului nu este, în sine, irațional, Curtea vrea să atragă atenția asupra modului în care Curtea de Apel a respins cererea. În special, în decizia Curții de Apel din 23 aprilie 2004, articolul 55 al Convenției a fost citat doar formal, și nu s-a explicat din ce motive s-a considerat că hotărârile din anul 1988 și 2003 au același obiect. Curtea observă că prin hotărârea din anul 2003, reclamantului i-au fost acordate costurile legate de, *inter alia*, serviciile la domiciliu, lenjeria de pat, procurarea unui automobil, precum și reparațiile majore ale acestuia și combustibil. Prin urmare, Curtea de Apel trebuia în mod obligatoriu să-și motiveze concluziile sale referitoare la faptul că aceste costuri intră în categoria îngrijirii medicale suplimentare și a necesităților alimentare suplimentare, acordate reclamantului prin hotărârea din anul 1988. Astfel, în circumstanțele specifice ale cauzei, motivarea nu poate fi considerată ca fiind una acceptabilă.

69. De asemenea, Curtea de Apel nu a încercat să remedieze această situație, și ea pur și simplu a lăsat în vigoare decizia instanței de apel declarând că apelul reclamantului – prin care cel din urmă a susținut că obiectul celor două hotărâri nu era identic – era neîntemeiat.

70. În baza celor de mai sus, Curtea conchide că modul în care Curtea de Apel a respins cererea reclamantului privind recunoașterea și executarea hotărârii din anul 2003, și anume faptul că instanța a făcut o referință pur

formală la articolul 55 (c) al Convenției de la Minsk și nu și-a motivat concluzia sa privind faptul că hotărârile din anul 1988 și 2003 aveau același obiect, nu a corespuns cerințelor unui proces echitabil.

71. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

(b) Articolul 1 al Protocolului nr. 1

72. În lumina concluziilor sale de mai sus bazate pe articolul 6 al Convenției, Curtea nu consideră că este necesar de a examina separat aceeași pretenție formulată în temeiul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

II. ALTE VIOLĂRI PRETINSE ALE CONVENȚIEI

73. De asemenea, reclamantul s-a plâns, în temeiul articolului 6 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția, de faptul că hotărârea din 20 noiembrie 1973 nu a fost executată și că autoritățile din Republica Moldova au fost responsabile de neexecutarea hotărârii din anul 2003. În continuare, reclamantul s-a plâns, în temeiul articolului 2 al Convenției, de faptul că el a fost privat de dreptul la viață, în sensul de viață normală, și în temeiul articolului 14 al Convenției, de faptul că hotărârile pronunțate în favoarea sa nu au fost executate deoarece el era de origine rusă.

74. În lumina tuturor materialelor aflate în posesia sa, și în măsura în care chestiunile pretinse țin de competența sa, Curtea constată că acestea nu dezvăluie aparența vreunei încălcări a drepturilor și libertăților garantate de Convenția și Protocoalele sale.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

76. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul

75. Reclamantul a pretins EUR 431,590 cu titlu de prejudiciu material și EUR 1,000,000 cu titlu de prejudiciu moral.

76. Guvernul Armeniei a susținut că sumele pretinse de reclamant cu titlu de prejudiciu material și prejudiciu moral erau neîntemeiate și trebuie respinse. Mai mult, Guvernul a susținut că în privința prejudiciului moral

reclamantul nu a demonstrat faptul că a existat vreo legătură cauzală între violarea pretinsă și prejudiciul cerut.

77. Curtea observă că ea a constatat violarea articolului 6 § 1 al Convenției în privința omisiunii Curții de Apel de a-și motiva refuzul de a admite cererea reclamantului privind recunoașterea și executarea hotărârii din anul 2003. Cu toate acestea, ea nu va face speculații în privința faptului care erau să fie rezultatele procesului împotriva reclamantului, în cazul în care instanțele de judecată și-ar fi motivat deciziile lor în mod corespunzător. Prin urmare, ea nu acordă nimic cu titlu de prejudiciu material. Pe de altă parte, Curtea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral ca urmare a violării Convenției constatăte în această hotărâre. Judecând în mod echitabil, Curtea acordă reclamantului EUR 5,000.

B. Costuri și cheltuieli

78. Reclamantul nu a formulat nici o pretenție cu acest titlu.

C. Dobânda

81. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară*, în unanimitate, pretenția formulată în privința Republicii Armenia privind neexecutarea hotărârii din anul 2003 admisibilă și, cu majoritate de voturi, restul cererii inadmisibil;
2. *Hotărăște*, cu cinci voturi contra două, că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște*, în unanimitate, că nu este necesar de a examina separat pretenția privind neexecutarea hotărârii din anul 2003, în temeiul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*, cu cinci voturi contra două,
 - (a) că Republica Armenia trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 5,000 (cinci mii euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciu moral, care să fie

convertită în lei moldovenești conform ratei aplicabile la data executării hotărârii;

(b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus, egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;

5. *Respinge*, cu cinci voturi contra două, restul pretenției reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 31 iulie 2012, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, opiniile separate a judecătorilor Gyulumyan, Ziemele, López Guerra și Tsotsoria sunt anexate la această hotărâre.

J.C.M.
S.Q.

OPINIA COMUNĂ DISIDENTĂ A JUDECĂTORILOR GYULUMYAN ȘI LÓPEZ GUERRA

1. Noi nu suntem de acord cu concluziile Camerei privind violarea articolului 6 § 1 al Convenției. Când, la cererea *exequatur*, hotărârea din anul 2003 a Judecătoriei Ciocana din Chișinău trebuia recunoscută și executată de către autoritățile din Armenia, cererea a fost examinată și soluționată la trei nivele judiciare. În cadrul acestor proceduri, Curtea Civilă de Apel din Armenia a abrogat hotărârea anterioară a Judecătoriei Ereban și Nabarashen și la 23 aprilie 2004 a respins cererea reclamantului. Motivul refuzului a fost că cererea se referea la chestiunile care cădeau sub incidența principiului *res judicata*, indicând (în modul exprimat în paragraful 68 al acestei hotărâri) că “o hotărâre definitivă a fost deja pronunțată, și anume hotărârea din anul 1988, cu implicarea acelorași părți, acelorași temeuri și aceluiasi obiect”. Decizia Curții Civile de Apel a fost menținută de Curtea de Casație din Armenia.

2. În lumina acestor circumstanțe, noi nu considerăm că autoritățile din Armenia au violat articolul 6 § 1 al Convenției în partea ce ține de executarea corespunzătoare a hotărârii instanței de judecată din Chișinău din anul 2003. În răspuns la cererea *exequatur*, cu trei ocazii diferite, instanțele de judecată din Armenia au examinat și au judecat pretențiile reclamantului în baza aprecierii proprii a faptelor cauzei și a interpretării proprii a legislației aplicabile, atât celei naționale, cât și internaționale. În examinarea faptelor cauzei, atât Curtea de Apel cât și Curtea de Casație au constatat că hotărârea instanței din Armenia din anul 1988 și hotărârea instanței din Republica Moldova din anul 2003 s-au referit la același obiect (i.e., compensarea reclamantului pentru îngrijirea medicală suplimentară și alte costuri care au rezultat din vătămrile suferite la locul de muncă), bazându-se și hotărârile pe articolul 55 (c) al Convenției de la Minsk, care exclude posibilitatea autorităților naționale de a recunoaște și executa deciziile instanțelor străine în cazurile de *res judicata*. Instanțele din Armenia și-au motivat hotărârile și normele pe care le-au aplicat într-un mod care nu poate fi considerat nici arbitrar și nici neîntemeiat. Aceasta este de asemenea reiterat de faptul că compania care era considerată responsabilă pentru plata compensației prin hotărârea din anul 1988 a fost declarată insolubilă și vândută unei persoane terțe, care a fost scutită pe calea judiciară de plata datoriilor companiei.

3. Reclamantul nu este de acord cu constatările Curților de Apel și de Casație din Armenia. Însă dezacordul acestuia, bazat pe o interpretare diferită a faptelor, nu este un motiv suficient pentru revizuirea aprecierii de fapt și a aprecierii juridice a cauzei efectuate de instanțele din Armenia, atâta timp cât această apreciere (ca și cea din această cauză) este rezonabilă și se bazează pe legislația existentă. Luând în considerație faptul că instanțele judecătorești din Armenia s-au conformat tuturor garanțiilor

procedurale ale unui proces echitabil (faptul care nu este negat de către reclamant), articolul 6 § 1 al Convenției nu împuternicește Curtea noastră să examineze erorile de fapt și de drept care se pretinde că au fost comise de instanțele naționale la adoptarea deciziei judecătorești.

OPINIA COMUNĂ DISIDENTĂ A JUDECĂTORILOR JUDGES ZIEMELE ȘI TSOTSORIA

1. Noi am votat pentru violarea articolului 6 al Convenției și împotriva inadmisibilității restului cererii, și împotriva respingerii pretenției reclamantului privind satisfacția echitabilă. Noi înțelegem argumentele majorității atunci când a fost constatată violarea articolului 6 al Convenției în această cauză, însă considerăm că acest fapt nu soluționează pe deplin problema ridicată de această cauză în întregime.

2. În primul rând, Judecătoria din Erevan a pronunțat o hotărâre definitivă din anul 1988 în favoarea reclamantului, prin care a recunoscut dreptul acestuia la mai multe sume unice, precum și la plăți lunare pe care reclamantul avea dreptul să le primească de la Fabrica de Carne ca urmare a vătămarilor obținute la locul de muncă, care au servit drept cauză a dezabilității lui ulterioare. Fabrica a încasat plățile până în anul 1992. În anul 1997, fabrica a fost declarată insolubilă și compania debitoare a fost scutită de plata datoriilor, în conformitate cu articolul 34 al Legii insolabilității. Notăm că Dispoziția Guvernului din anul 1992 prevedea că în cazul lichidării unei companii, prejudiciul trebuia despăgubit de succesorul legal al acesteia; în cazul în care nu exista un succesor, organele de asistență socială ale statului erau obligate să preia aceste plăți din fondurile alocate din bugetul de stat. Această Dispoziție a fost în vigoare până în august 2004. De asemenea, Armenia și Moldova erau părți la Acordul de la Moscova, articolul 7 al căruia prevede că: “În cazul lichidării întreprinderii responsabile de prejudiciul cauzat unui lucrător și în lipsa unui succesor legal, Partea Contractantă pe teritoriul căreia a fost lichidată întreprinderea garantează plata compensației pentru prejudiciul cauzat lucrătorilor în conformitate cu legislația națională.”

3. În anul 2001, acționând prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, și cu referință la Acordul de la Moscova, reclamantul a cerut de la autoritățile armene executarea hotărârii din anul 1988. Ca urmare a unui schimb de corespondență, în anul 2002, Ministerul de Justiție al Armeniei a informat Ministerul de Justiție al Republicii Moldova despre insolabilitatea Fabricii de Carne și lipsa unui succesor legal. Trebuie de notat că acest răspuns a fost expediat Republicii Moldova în perioada când Dispoziția Guvernului din anul 1992 era încă în vigoare. După câțiva ani de corespondență între reclamant și diferite autorități din Armenia, în anul 2006, Ministerul Muncii al Armeniei a anunțat că reclamantul putea să solicite de la organele sociale alocarea de fonduri din bugetul de stat, după modul prevăzut în Dispoziția Guvernului din anul 1992. Deoarece reclamantul nu a solicitat acest lucru, el nu trebuia să se plângă de situația sa în fața instanțelor naționale.

4. Camera consideră că pretenția reclamantului privind neexecutarea hotărârii din anul 1988 nu cade sub jurisdicția Curții *ratione temporis*,

deoarece procedurile de insolabilitate s-au încheiat în anul 1997. Nu suntem de acord cu această interpretare. Neexecutarea unei hotărâri este o situație continuă, cu excepția cazului în care hotărârea este casată sau modificată într-un alt mod de către instanțele judecătorești relevante (a se vedea *Sabin Popescu v. Romania*, nr. 48102/99, § 54, 2 martie 2004). Se pare că aceasta însă nu este situația în cauza noastră, și nici decizia privind insolabilitatea companiei nu poate fi considerată drept o asemenea casare, deoarece Armenia avea obligația, atât în temeiul dreptului național, cât și a Acordului de la Moscova, de a asigura compensarea prejudiciilor cauzate pe teritoriul său persoanelor angajate acolo. Camera face o distincție dubioasă între lichidare și insolabilitate în această cauză. Chiar dacă presupunem că o asemenea distincție poate fi făcută, obiectul și scopul Acordului de la Moscova trebuia apreciat în mod corespunzător de către autoritățile armene. În anul 2001, Ministerul Justiției al Armeniei trebuia să cunoască deja la care organ trebuia expediată cererea reclamantului, sau, dacă acesta considera că reclamantul trebuia să depună alte cereri în fața instanțelor judecătorești din Armenia, acesta trebuia să-l informeze în mod corespunzător despre acest fapt. Autoritățile din Armenia au declarat abia în anul 2006 că era deja prea târziu pentru ca reclamantul să primească fonduri de la autoritățile sociale. Acest răspuns însă nu prea avea sens, deoarece reclamantul corespundea cu autoritățile din Armenia din anul 2001.

5. Camera a notat corect în paragraful 57 că noi nu putem determina statutul corect al procedurilor privind lichidarea sau insolabilitatea Fabricii. În același timp, Curtea întotdeauna a dat o apreciere acțiunilor statului în procedurile de neexecutare, inclusiv în privința obligației de a adopta o legislație corespunzătoare și clară care să permită executarea adecvată a hotărârilor. Noi considerăm că executarea hotărârii din anul 1988 a fost destul de problematică și dificultățile erau create de statul armean. O altă chestiune majoră se referă la respectarea de către Armenia a obligațiilor sale la nivel internațional în baza Acordului de la Moscova. S-ar părea că problemele reclamantului persistă, și că procedurile care au dus la adoptarea hotărârii din anul 2003 nu au ajutat la soluționarea acestei chestiuni; faptul dacă aceste proceduri sunt într-adevăr relevante hotărârii din anul 1988, în privința căreia Camera a constatat violarea articolului 6 al Convenției, rămâne însă neclar. Având în vedere toate aceste motive, noi considerăm că a avut loc de asemenea o violare a articolului 6 al Convenției în privința neexecutării hotărârii din anul 1998.